

TEORIE KING KONGA

DESPENTES

■ garamond

Teorie King Konga

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.garamond.cz
www.albatrosmedia.cz

■ garamond

Virginie Despentes
Teorie King Konga – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

TEORIE KING KONGA

TEORIE KING KONGA

VIRGINIE DESPENTES

■ garamond

Z francouzštiny přeložila Petra Zikmundová.

*Cet ouvrage, publié dans le cadre du Programme d'aide
à la publication F. X. Šalda, a bénéficié de la collaboration
de l'Institut français de Prague.*

Tato kniha vychází za pomoci programu na podporu publikační
činnosti F. X. Šalda Francouzského institutu v Praze.

Copyright © Éditions Grasset & Fasquelle, 2006
Translation © Petra Zikmundová, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-7407-681-7

ISBN e-knihy 978-80-7407-683-1 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-7407-684-8 (1. zveřejnění, 2024) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7407-685-5 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)

Pro Karen Bach, Raffaëlu Anderson
a Coralii Trinh Thi

BAD LIEUTENANTES

Píšu za šeredy a pro šeredy, pro každou stařenu, lesbi, mužatku, frigidu, nevyšukanou, nešukatelnou, hysterku, bláznivku, pro všechny ty, které nevyhovují standardům hlavního trhu dobrých žen. A aby bylo jasno, tak předesílám: za nic se neomlouvám a nechci si tady stěžovat. S žádnou jinou bych neměnila, nic by mě totiž v životě nelákalo víc než být Virginií Despentés.

Přijde mi bezva, že se najdou i ženy, co rády svádějí, že to umí, další se vdávají, některé voní sexem a jiné koláčem upečeným pro děti, co se vrací ze školy. Je super, že některé jsou miloučké, dalším se líbí být ženou s velkým Ž, některé jsou mladé a nádherné a jiné okouzlující a oslnivé. Vážně, jsem upřímně ráda za všechny ženy, kterým vyhovují věci tak, jak jsou. To říkám beze špetky ironie. Prostě jen náhodou nejsem jedna z nich. Samo sebou bych tohle nepsala, kdybych byla krásná, tak krásná, že by to na potkání měnilo chování všech mužů. Promlouvám z pozice proletářky ženskosti, z níž jsem promlouvala včera a budu i zítra. Když jsem pobírala podporu, za svou vyloučenost

jsem se vůbec nestyděla, byla jsem jen našťvaná. Stejně to mám se svým ženstvím: za to, že nejsem kdovíjaká kočka, nepocituju sebemenší stud. Pěním ovšem vzteky z toho, jak se mi coby holce, která chlapy moc nezajímá, pořád dává najevo, že na světě nemám co dělat. Vždycky jsme tu byly. I když se o nás nepsalo v románech z pera mužů, kteří si vymýšlejí jenom ženy, se kterými chtějí spát. Vždycky jsme tu byly, nikdy jsme se ale nedostaly ke slovu. I v dnešní době, kdy spoustu románů píšou ženy, se jen málokdy setkáme se vzhledově nevábnyými nebo průměrnými ženskými postavami neschopnými milovat muže nebo jimi být milovány. Dnešní hrdinky muže naopak milují, snadno se s nimi seznamují, během dvou kapitol se s nimi vyspí, do čtyř řádků vyvrcholí a všechny si sex užívají. Postava ženy, co neumí chodit v ženství, mi není jenom sympatická, považuju ji za nezbytnou. Stejně jako postavu sociálního, ekonomického nebo politického břídila. Ty, kterým se nedaří, mám radši z toho prostého důvodu, že se nijak zvlášť nedaří ani mně. A že humor a vynalézavost bývají vesměs naší parketou. Když nemáme s čím machrovat, často nás to vede k větší tvořivosti. Jako holka jsem spíš King Kong než Kate Moss. Jsem taková ta ženská, kterou si nikdo nevezme, se kterou si nikdo neudělá děti, promlouvám z pozice ženy, která je prý vždycky ve všem moc – moc agresivní, moc hlučná, moc tlustá, moc neurvalá, moc rozcuchaná, moc mužná. Právě díky svým mužným vlastnostem přítom ve společnosti nejsem úplně ztracená. Za všechno, co na mém životě miluju, za všechno, co mě zachránilo, vděčím svojí mužnosti. Zkrátka tohle píšu jako žena neschopná upoutat mužskou po-

zornost, ukojit mužskou touhu a smířit se s místem ve stínu. Píšu z pozice ženy, která není svůdná, ale citižadostivá, která prahne po penězích vydělaných vlastním úsilím, po moci konat a odmítat, kterou láká vyrazet do města spíš než sedět doma, kterou vzrušuje každá zkušenost a neuspokojí pouhé vyprávění ostatních. Kašlu na to, jestli ze mě houpne chlapům, ze kterých nejsem hotová. Nikdy mi nepřišlo, že by si atraktivní holky nějak zvlášť užívaly. Vždycky jsem si připadala hnusná a nevdá mi to tím spíš, že mě to ušetřilo nudného života s hodnými chlapy, co by mě nevzali dál, než kam dohlédnou z okna. Spíš než žádoucí jsem žádostivá a takhle mi to vyhovuje. Takže z těchto pozice píšu, píšu za ženy, co jsou na odpis, straší jim ve věži, mají vyholenou hlavu, neumějí se oblíkat, bojí se, jestli nesmrdí, mají zkažené zuby, nevědí, jak na věc, nedostávají od mužů dárky, zašukaly by si s kýmkoliv, kdo by jim dal, za špinavý coury, mrchy, ženský s věčně suchou kundou, s obřím panděrem, ty, co by chtěly být muži, ty, co se jako muži chovají, co sní o pornokariéře, co mají chlapy na háku, ale zajímají je jejich kámošky, ty s velkou prdelí, s hustým a pěkně černým ochlupením, co se nehodlají holit, za drsné, hlučné ženy, za ty, co rozflákají všechno, co jim přijde do cesty, ty, co nesnáší kosmetiku, ty, co používají moc rudou rtěnku, co nemají dost sexy tělo, aby se mohly oháknout jako kurvičky, ale k smrti po tom touží, za ty, co chtějí po ulici chodit v chlapských hadrech a s plnovousem, ty, co chtějí ukázat všechno, ty, kterým v tom brání mindráky, ty, co neumějí říkat ne, ty, které někdo drží doma pod zámkem, ty, ze kterých jde strach, které budí lítost, nejsou přitažlivé, mají povislou

kůži, vrásčitou tvář, za ty, co by rády šly na lifting, liposukci, nechaly si rozsekat nos a vymodelovat nový, ale nemají na to peníze, za ty, co už vypadají hrozně, v životě spoléhají jenom na sebe, nedokážou konejšit, kašlou na svoje děti, rády popíjejí, dokud se v hospodě neválejí po zemi, neumějí se chovat; a když už jsem v tom, stejně tak píšu i pro muže, kterým se nechce dělat ochránce, pro ty, co by jimi byli rádi, ale nevědí, jak na to, co se neumějí prát, co se snadno rozbere, nejsou ctižádostiví, soutěživí, obdaření v kalhotách ani agresivní, pro ty, co jsou bázlivi, stydliví, zranitelní, co by se radši než chodit do práce starali o domácnost, pro muže křehké, plešaté, moc chudé na to, aby o ně byl zájem, pro ty, co by se chtěli nechat vojet, co nechtějí, aby na nich někdo závisel, ty, co se v noci sami bojí.

Protože dokonalou bílou ženu, která je svůdná, ale není žádná kurva, sice je provdaná, ale ne utápnutá, pracuje, ale není příliš úspěšná, je štíhlá, ale jídlem se nestresuje, je věčně mladá, aniž by se kdy nechala znetvořit plastickými chirurgy, našla se v mateřství, ale neřeší pořád pleny a domácí úkoly, dobře obstará domácnost, ale není tradiční služtička, je vzdělaná, ale ne tolik jako muž, tuhle šťastnou bílou ženu, kterou nám pořád máchají před nosem, tu, které bychom se měly snažit podobat, ačkoliv působí, že se může přetrhout, a přitom z toho má celkem prdlačku, tak tu já jsem každopádně nikdy nikde nepotkala. Podle mě zkrátka neexistuje.

„Kdyby žena žila pouze v literatuře psané muži, pak by si ji člověk vskutku představoval jako osobu nejvyšší důležitosti: velmi rozličnou, hrdinnou i podlou, skvostnou i bídnu, nekonečně krásnou i ne skutečně odpornou a právě tak velkou jako muž, dokonce podle některých větších. Ale tak se jeví žena v literatuře. Ve skutečnosti, jak zdůrazňuje profesor Trevelyan, ji zavírali, bili a vláčeli po podlaze.“

Virginia Woolf, *Vlastní pokoj*

VOJEDEŠ TY MĚ, NEBO JÁ TEBE?

Ve Francii už nějakou dobu dostáváme pojeb kvůli sedmdesátkám. Že tudy cesta nevede, že s tou sexuální revolucí jsme to pěkně posraly, jestli se snad máme za chlapy, nebo co, a že kvůli těm našim výmyslům si člověk říká, kam se poděla stará dobrá mužnost, co se jí pyšnili táta s dědou, ty mužský, co uměli se ctí umřít ve válce a se zdravou autoritou řídit rodinu. Kde je konec těm pravidlům, o která se opírali. Dostáváme pojeb, protože muži mají strach. Jako by to snad byla naše chyba. Když se dominant rozbolí, protože subinka se za svůj úděl dost nebije, je to vlastně senzační, nebo přinejmenším pokroková věc... Obrací se tu bílý muž skutečně na ženy, nebo se jenom snaží vyjádřit překvapení z toho, jak se jeho pozice všude po světě otřásá? Buď jak buď, ta smršť okřikování, peskování a kontrolování, co se na nás snáší, je k nevíře. Jednou se tváříme hrozně ublíženě, jindy nešukáme podle jejich představ, buď to děláme moc jako děvky, nebo moc jako rozněžnělý romantičky, ať je to, jak chce, děláme to špatně, chováme se jak v pornu, nebo naopak ne dost smyslně... Tahle sexuální revoluce, to byly fakt perly

hozený šílenejm kravám. Ať uděláme cokoliv, vždycky se najde někdo, komu stojí za to říct, že je to na hovno. Dřív bylo prostě líp. Fakt, jo?

Narodila jsem se v roce šedesát devět. Chodila jsem na smíšenou školu. Od první třídy mi bylo jasné, že kluci se dovedou učit stejně dobře jako holky. Nosila jsem krátkou sukni a nikdo v rodině si nedělal starosti, co na to řeknou sousedi. Od čtrnácti jsem brala antikoncepci a nebyl v tom nejmenší problém. Souložila jsem, jakmile se naskytlá příležitost, tehdy mě to strašně bavilo a po dvaceti letech mě k tomu napadá jediná poznámka: „Dobře já.“ V sedmnácti jsem odešla z domova, mohla jsem si žít sama a nikdo k tomu neřekl ani popel. Vždycky jsem věděla, že budu pracovat a nebudu muset snášet společnost muže, jen aby za mě platil nájem. V bance jsem si založila účet na vlastní jméno, aniž jsem tušila, že patřím k první generaci žen, co to může udělat bez svolení otce nebo manžela. Masturbovat jsem začala celkem pozdě, ale to slovo už jsem znala, četla jsem ho totiž v knihách, co se v tomhle ohledu vyjadřovaly jasně: to, že na sebe sahám, ze mě nedělá sociální zrůdu; co si dělám se svou kundou, je prostě jen a jen moje věc. Spala jsem se stovkami chlapů a nikdy neotěhotněla, nicméně jsem věděla, kam když tak zajít na potrat, aniž bych k tomu potřebovala něčí souhlas nebo při tom riskovala život. Pracovala jsem jako kurva, proménádovala se po městě na vysokých podpatcích a s hlubokým výstřihem, nikomu se nezodpovídala, výdělek shrábla i utratila do posledního centu. Stopovala jsem, znásilnili mě, stopovala jsem dál. Napsala jsem první román, pod svým ženským křestním jménem, a ani na vte-

řinu mě nenapadlo, jestli si po vydání nebudu muset vyslechnout, jaké všechny možné i nemožné hranice nesmím překračovat. Moje vrstevnice můžou jako první vést život bez sexu a nikdo je nežene do kláštera. Ze sňatků z donucení se stalo něco šokujícího. Manželská povinnost už není žádná samozřejmost. Roky jsem k feminismu měla na hony daleko – ne že bych nebyla solidární nebo uvědomělá, šlo o to, že moje pohlaví mě ve skutečnosti dlouho nijak zvlášť neomezovalo. Chtěla jsem vést mužský život, tak jsem ho vedla. Protože feministická revoluce vážně proběhla. Ať nám všichni přestanou vykládat, že dřív jsme se měly líp. Výhledy se rozšířily a území zpřístupnila tak náhle, jako by tomu nikdy nebylo jinak.

Dobře, současná Francie zdaleka není ráj pro všechny. Šťastní tu nejsou muži ani ženy. S nedodržením tradičních genderových rolí to ale nemá co dělat. Klidně bychom všechny mohly zůstat u plotny a po každém šukaní vyprdnout děcko, na problémech s pracovními podmínkami, neoliberalismem, křesťanstvím nebo ekologickou rovnováhou by to nic nezměnilo.

Ženy v mém okolí nicméně vydělávají méně než muži, zastávají podřadné pozice a připadá jim normální, že kdykoliv se o něco pokusí, všichni je podceňují. Nutnost překonávat překážky berou s určitou otrockou pýchou, jako by jim to bylo nějak k užítku, těšilo je to nebo rajcovalo. Představa, že poslouží jako podnožka, jim působí patolízalskou slast. Nás ženy naše schopnosti uvádějí do rozpaků. Věčně nás fízlují muži – nepřestávají se nám do všeho míchat a vyjadřovat se k tomu, co nám svědčí a co ne –, ale hlavně ostatní ženy, a to prostřednictvím rodiny, ženských

časopisů a veřejné debaty. U ženy se síla musí tlumit, nikdy podporovat: „schopná“ totiž pořád znamená „mužská“.

Joan Riviere, psychoanalytička z počátku dvacátého století, napsala v roce 1929 esej *Womanliness as Masquerade* (Ženskost jako maškaráda). Věnuje se případu „ženy na půli cesty“ čili heterosexuálky, ale s mužskými vlastnostmi, která trpí tím, že ji vždycky, když se vyjadřuje na veřejnosti, popadne strašná hrůza, která v ní vzbudí bezradnost a projeví se obsesivní a ponižující potřebou přitahovat mužskou pozornost.

„Analýza pak ukázala, že vysvětlení jejího nutkavého pomrkávání a koketování (...) bylo následující: šlo o nevědomou snahu odvrátit úzkost z možné odvety, kterou po svém intelektuálním výkonu očekávala od otcovských postav. Veřejné představení její intelektuální zdatnosti, samo o sobě úspěšné, nabývalo významu exhibice, při níž drží v ruce penis otce, jež vykastrovala. Po skončení toho představení se jí zmocnil strašlivý strach z odplaty, kterou by na ní otec mohl vykonat. Snaha sexuálně se mu obětovat byla zřejmě krokem k usmíření mstitele.“

Tahle analýza nabízí klíč ke čtení mocné vlny „kurvičkovství“ v dnešní popkultuře. Ať se projdete městem, zapnete si MTV, na prvním televizním programu narazíte na nějakou estrádu, nebo zalistujete ženským časopisem, ohromí vás to moře dívenek oháknutých jako čubky z porna, kterým to mimochodem dost sekne. Je to vlastně způsob omluvy, uklidnění mužů: jako by ta děcka v tangách

volala: „Koukej, jak jsem hodná. Sice jsem nezávislá, vzdělaná a inteligentní, ale pořád se ti jenom snažím zalíbit.“ Můžu si dovolit žít podle sebe, ale vybírám si život v zotročení skrze nejúčinnější strategie svádění.

Na první pohled může být zářející, jak nadšeně na sebe holky berou atributy „ženy-objektu“, mrzačí si těla a stavějí je všem na odiv, když si přitom tahle mladá generace cení „důstojných žen“, totiž těch, kterým nezřízený sex zjevně nic neříká. Tahle kontradikce je ale jenom zdánlivá. Ženy k mužům vysílají uklidňující sdělení: „Nemějte z nás strach.“ Nosit nepohodlné oblečení a boty, ve kterých se nedá chodit, nechat si osekát nos nebo přifouknout prsa a hladovět se vyplatí. Žádná společnost nikdy nevyžadovala tolik důkazů podřízení se diktátu krásy, tolik kosmetických úprav k poženštění těla. Stejně tak žádná společnost ženám nikdy nedávala větší volnost co do fyzického i duševního pohybu. Jako by přemíra ženskosti byla omluvou za mužskou ztrátu výsad, způsobem, jak uklidnit je a zároveň sebe samu. „Osvobodme se, ale ne příliš. Chceme tu hru hrát, nechceme moc spojenou s pyjem, nechceme nikomu nahánět strach.“ Ženy se samovolně ponižují, tutlají nabytá práva, hrají svůdnice, zaujímají své role o to okázaleji, že si – v hloubi duše – uvědomují, že už jde jen o pouhou iluzi. Přístup k tradičně mužské moci se mísí se strachem z trestu. Únik z klece odnepaměti následují brutální postihy.

Ne že bychom si tolik zvnitřnily dojem vlastní podřadnosti – jakkoliv násilně na nás působily nástroje kontroly, všední život nám ukázal, že muži nejsou od přírody ani nadřazení, ani tolik vzdálení ženám. Až do morku kostí

se nám ale zažrala představa, že naše nezávislost je na škodu. Tohle sdělení taky náruživě šíří média: kolik za posledních dvacet let vyšlo článků o ženách, co mužům nahánějí strach, co jsou samy, trestané za svou cílevědomost nebo výjimečnost? Jako by to, že žena ovdoví, někdo ji opustí, v časech války zůstane sama nebo ji někdo týrá, byl výmysl posledních let. Vždycky jsme si musely umět poradit bez cizí pomoci. Tvrzení, že muži a ženy spolu před sedmdesátkami vycházeli líp, je historická nepravda. Jen jsme spolu trávili méně času.

Zároveň se z mateřství stala nepostradatelná ženská zkušenost, které se nic nevyrovná: darovat život je báječné. „Promateřská“ propaganda snad nikdy nebyla tak hřmotná. Plivnutí do ksichtu, tahle současná systematická metoda dvojné vazby: „Udělejte si děti je to báječný dodá vám to hlubší pocit ženskosti a naplnění než kdy dřív,“ ale udělejte si je v krachující společnosti, kde je zaměstnání podmínkou společenského přežití, ovšem nikdo ho nemá zaručené, rozhodně ne ženy. Plodte ve městech, kde je bydlení nejisté, školy házejí ručník do ringu a děti jsou prostřednictvím reklamy, televize, internetu, prodejců limonád a spol. vystaveny tomu nejzvrácenějšímu psychickému nátlaku. Bez dětí žena šťastná nebude, ale vychovat děčka v ucházejících podmínkách je takřka nemožné. V každém případě ženy musejí cítit, že selhávají. Ať se pustí do čehokoliv, musejí se dát usvědčit z toho, že to nějak podělaly. Správný přístup neexistuje, nutně jsme při rozhodování udělaly chybu, musíme nést zodpovědnost za prohru, která je ve skutečnosti společná, a to ženám i mužům.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Teorie King Konga***.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.